Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 193. Joi în 31 August (12 Septembre).

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserțiuni:** 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: **Adrian P. Descanu.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara. cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 **Telefon** (linia de stat Viena, Budapesta. Arad) Nr. 4.

Bánffy la Șimleu.

Timișoara, 12 Septembre n.

Premierul Ungariei a fost primul, care a deschis sesonul politic, anunțând lupta parlamentară, care are se se înceapă în curênd.

A fost primul cas, că Bánffy s'a presentat înaintea alegĕtorilor sĕi, și — ce noroc! — s'a presentat ca primul întrĕ marii ministri ai acestei țeri. Fost'a el primit ca atare, și produsu-s'a ca atare?

A fost primit cum a meritat. Românii nu l'au vĕdut, pre cum nici el nu i-a vĕdut, ca și Hieronymi acum un an. Mai mult. Nici deputațiunile obicinuite, oficioase, nu s'au presentat, ca altă-dată. Nici *preoțimea romano-catolică*, nici cea *română greco-catolică* n'a mers la Bánffy. (Români gr. orientali nu sunt în Șimleu.)

Drept comentariu trebue sĕ însemnăm, că în Șimleu este protopop romano-catolic, apoi un gimnasiu inferior, ai cărui profesori sunt toți preoți catolici, călugări minoriți. Ear' Românii au în Șimleu un centru confesional gr. cat. fiind acolo residența vicariului foraneu Alimpiu *Barbulovicin.*

Din partea sa Bánffy s'a produs și el cum a putut, dar' dacă își va fi cetit vorbirea, de sigur că s'a produs mai bine de cât altă-dată.

Abstrăgĕnd de la partea oratorică, vorbirea lui Bánffy cuprinde un întreg program al guvernului. Peste legile bisericești premierul a trecut, ca și când cu ele lucrul s'ar fi isprăvit deja. Nu observă el, că acum vin adevĕratele greutăți? Va fi observat'o poate la primirea deputațiunilor.

Încolo, tot ce se refere la școală, economie, politică, administrație etc. etc. tot ce se poate gândi și aștepta ca progres, totul promite în programul sĕu Bánffy.

Pe noi nu ne privește acest program de cât în parte. De aceea lăsăm sĕ urmeze din cuvênt în cuvênt o parte a vorbirei lui:

Ce privește legislativa din resortul justiției, mai de multe ori ne întâlnim cu părerea, că pentru împedecarea agitărilor *socialistice* și *naționale,* ar trebuí aduse unele dispozițiuni de drept penal. (Sĕ audim! Sĕ audim!)

Fără îndoială, că atât pe terenul socialistic cât și în cercul naționalităților locuitoare în patriă, sunt niște agitatori fără suflet, cari mai mult din vanitatea proprie sau conduși de mâncărimea de a jucá rol, și nu arareori chiar din alte interese materiale și mai josnice de cât acestea, conduși de nește visuri deșerte și nerealisabile, se nisuesc a suscitá și împrăștiá neîndestulire întrĕ consorții lor, și dacă activitatea lor cade în cercurile naționale, atunci cu neşte gravamine închipuite și minciuni se nisuesc a ațițá pe connaționalii lor în contra ideii de stat și umplu lumea cu *pretinse gravamine* de ale naționalităților ce se cred a fi apăsate. (Adevĕrat! așa e!)

Nu se poate negá, că în poporul neorientat și care nu se ocupă cu cestiuni ce cad afară de cercul lui de activitate, astfeliu de agitațiuni continue află une-ori resunet, dar' trebue sĕ ne încredem în trezvia poporului, care în fine va observá, că are de lucru cu seducĕtori și apostoli falsi.

De aceea guvernul deocamdată nici nu are de cuget, ca în contra amintitelor agitări sĕ aducă disposițiuni de lege escepționale; ceea ce însĕ nu esclude datorința de a urmărí cu atențiune mișcarea provocată, și acolo unde avem motive, sĕ aplicăm în contra agitatorilor disposițiile penale conținute în lege; la din contră însĕ dacă agitațiunile ar luá astfel de dimensiuni, în cât mijloacele legale deja esistente s'ar dovedí de nesuficiente pentru înfrênarea lor, — ceea-ce însĕ eu nu cred, — atunci guvernul nu ar hesitá a aduce spre liniștirea poporului sedus *de a projectá* și *aplicá și astfel de disposițiuni de lege, cari ar loví în modul cel mai sever pre agitatori.* (Aprobări vii).

Întrĕ toate împregiurările ne vom îngrijí de aceea, ca sĕ nu se tragă la îndoială, că *statul maghiar are putere și se știe și folosí de ea, dacă e de lipsă sĕ înfrêneze nisuințele sau agitările îndreptate contra siguranței și liniștei sale.* (Complăcere și aprobării vii.)

După-cum am dis însĕ, *am speranță firmă că de așa-ceva nu vom avè lipsă.* Țesĕtura tuturor specielor de defaimări, învinuiri și minciuni, pe cari cu atâta osteneală au produs'o — pentru a ațițá pe locuitorii nemaghiari în contra ideii de stat maghiar și pentru a discreditá națiunea maghiară înaintea străinilor — deja începe a se rupe (Adevĕrat. Așa e!) și mulți cari au dat credĕmênt acestor defaimări și minciuni deja *încep a se convinge, că au fost seduși.*

Odată cu desiluzionarea, agitațiunea națională încă 'și perde influința, și astfeliu în contra aceleia nici nu trebuesc aplicate disposițiuni speciale, ba aceasta întoarcere spre mai bine a situațiunei servește de motiv guvernului, *că deja cât de curênd sĕ propună agrațiarea mai multor prisoneri condamnați în urma astorfeliu de agitări.* (Aprobări).

Cam ce impresiune a făcut asupra oamenilor aceste declarațiuni, se vede din vocile de presă ce am dat eri, și mai dăm și adi.

Eată de esemplu ce dice »*Pester Lloyd*«:

»*Nici o lege escepțională!* aceasta este losinca de alegere a acestui cabinet, care crede de a reușá pre lângă legile esistente, poate pentru-că în timpul din urmă împregiurările în ținuturile cu poporațiune micstă într'atât s'au îmbunătățit, în cât luarea în combinațiune politică a sentimentului serios și patriotic al naționalităților apare ca motivat. Noi mult dorim de a împărtașí speranța ministrului-president, că de legile escepționale, cari numai pentru casul cel mai estraordinar sunt puse în perspectivă, nici în viitoriu sĕ nu se facă întrebuințare, și felicităm cabinetul pentru ideia, de a *subșterne Majestăței Sale un project de agrațiare a agitatorilor condamnați pentru machinațiuni naționalistice.*

Aceasta este efluxul acelei politice cuminți, care a făcut și congresul naționalităților atât de nestricăcios, prin faptul, că la realisarea acestuia nu a pus nici o pedecă. Într'o asemenea perplesitate în care arangiatorii congresului au ajuns prin aceea, că congresul de fapt li-s'a

Foișoara „Dreptății“

Cartea durerii.

de

Emil Bougaud.

— Tradusă după originalul frances. —

(Continuare.)

XI.

S'a observat, că la fie-care criză însoțită de dureri mari și îndată ce depeșa mea anunțase sosirea mea, de cu seară copila se liniștise, o liniște supranaturală se revĕrsá preste ea micșorându-i suferințele. De sigur nu umilita mea persoană a fost causa acestei ameliorări estraordinare de care se mirá medicul. Religiunea erá aceea, acel ajutoriu divin, pe care ea îl aflà în mine, ca și un om, care rătăcind printr'un loc întunecos, îndată-ce simte, că un braț puternic și credincios îl conduce, încetă de a tremurá. De astădată noi am fost de tot frapați. Noaptea a fost așa de liniștită, în cât dimineața pe la șepte oare lăsând pe mica morboasă durmind încă sub paza călugăriței, noi ne-am dus cu toții, tată, mamă și ceialalți copii ne-am dus în biserica vecină, ca sĕ ne rugăm pentru ea. Oh, cât de bine se roagă omul în atari momente! Cu cât foc am rugat noi pe Dumnedĕu, ca sĕ ne mai lase pe acest mic înger. Și când a venit oara, când acoperemêntul moritoriu va trebuí sĕ cadă, ca ea sĕ poată sburá în ceriu, cu câtă credință pliuă de speranță, rugam noi pe Dumnedeu sĕ-i scurteeze durerile, sĕ-i deie odihnă, resignațiune, rugam pe Dumnedeu, ca acolo, unde primește credința, sĕ prisosească și ajutoriul.

Cătră nouĕ oare am întrat în chilia morboasei; fața i-se iluminá. Ea 'și deschiso micuțele sale brațe cătră mine — semnul iubirei celei mari ce aveá cătră mine — și cu blândeță 'mi reproșá, că pentru ce nu am deșteptat-o seara în momentul când am sosit. După ce am făcut semnul crucei asupra-i mĕ aședaiu lângă patul ei și astfeliu conversarăm puținel. Liniștea în care eu o lăsasem la ultima mea cercetare nu o părăsise încă și resignațiunea ei crescuse. Fără de a dice cuiva ceva, copila se dedase a privi moartea în față. Ea nu se temeá de loc. Iubirea lui Dumnedeu, care e cu mult mai tare de cât moartea o susțineá, de și în privința aceasta în ultimele dile ale vieții sale făcuse un progres de minune. După liniștea, după resignațiunea, după curagiul ce'l aveá în fața morței, iubirea lui Dumnedeu întrase în inima acestei copile și un eveniment, pre care'l voiu spune îndată, ridicând aceasta iubire la o înaltă mĕsură, i-a încoronat frumseța.

De și am observat deja puterea ce o aveá aceasta copilă pie și curăgioasă, totuși tremuram de misiunea, ce o aveam, de cestiunea, pre care eu trebuiá sĕ o desbat cu ea. Dimineața reîntorcêndu-me de la biserică m'am înțeles cu piii și escelenții sĕi părinți, că ar trebuí sĕ folosim dimineața acestei dile spre a-i administrá s. sacrament al ungerei de pre urmă. Cine știe, când mĕ voiu mai reîntoarce? Și oare nu ar putè ea murí într'o criză. Apoi pentru ce sĕ nu ne folosim în liniștea acestei dimineți de forța copilei generoase, facêndu-o sĕ-și câștige meritul de a-și oferí vieața lui Dumnedĕu? Ea erá prea frumoasă, prea nobilă, în cât noi nu puteam sĕ nu-i dorim toate frumsețile, chiar și pre cea mai mare adeca pre aceea de a schimba moartea în un sacrificiu generos. După cele mai delicate precauțiuni eu mi-am luat îndrăsneală de ai vorbi. Ea a fost adânc mișcată; mama va vorbi despre aceasta; nu dară?

Da, copila mea. îi rĕspunsei eu, ea va fí cu mult mai liniștită astfeliu, pentru-că eu trebue sĕ plec. Apoi vedi tu bine, scumpa mea copilă, cât de neputincioși sunt medicii. Numai singur Dumnedeu te poate vindecá, ear' sacramentul ungerii din urmă pe deoparte de aceea l'a instituit. Atunci luai cartea, care conține toate acele frumoase rugăciuni ale muribundilor, rugăciuni imbalsamate cu toate florile speranței: speranța sănĕtății corporale și speranța sănĕtății sufletești, speranța unei uniri eterne cu Dumnedeu. Eu i-le-am tradus, i-le-leam esplicat cât am putut de fraged, ca astfeliu sĕ-i pregătesc sufletul spre sacramentul ce erá sĕ i 'l dau.

Deja de multe-ori asistasem la atari ceremonii, dar' așa ceva nu mai vĕdusem. Aședată pe patul sĕu plină de credință și resignațiune, ea însăși își intinse micuțele sale brațe spre s. ungere. Nimenea nu plângeá, nici tatăl sĕu, nici surorile sale, nici eu. Noi eram îmbalsamați de speranța ei proprie, nici chiar mamă sa, care atât erá de înfricată de aceasta ceremonie nu fù părăsită de liniștea, care pre toți ne umpluse.

În timpul acesta ea sĕ apropiá vĕdĕnd cu ochii de pașul cel mare al vieței. Nu erá aceasta numai micșorarea puterilor sale fisice,

permis sĕ'l ţină şi prin urmare au şi trebuit sĕ-l ţină — vor ajunge şi »*martirii*« naţionali, cărora graţia regală. care se va dá la propunerea întregului cabinet, le va luá de pe capetele; venerabile aureola care nu arare-ori a fost folositoare şi esploatată în scopul de câştig. Ca şi hotărirea aceasta, îmbucurătoare este şi motivarea ei, care constă într'o îndigitare la o liniştire aşa de mare a spiritelor, care linişte pe agitatorii slobodiţi din temniţă nu-i mai presentă de periculoşi Asta e ca şi când cabinetul ar ḑice acestor agitatori de profesiune: »*Nu-mi mai seduceţi voi pe nime!*«

„*Budapesti Hirlap*“ astfeliu cualifică vorbirea lui Bánffy:

„Un oliv la gura vulcanului, un crin la marginea mormêntului nu înfloreşte mai frumos, de cât vorbirea cea de speranţe verḑi plină a lui Bánffy Dezsŏ către alegĕtorii sĕi. În planurile cârmaciului suprem se reoglindează admirabila linişte a sufletului naiv. El crede, el se încrede, el toate voieşte sĕ le facă şi e pe deplin convins, că pentru toate este chiămat, şi că va şi putê face toate câte le va voi, fiind-că a lui este presentul şi viitorul.“

Serviţiul telefonic.

Budapesta, 12 Septembre n.

Agraţiarea şi presa maghiară.

Mai multe ḑiare se ocupă în primarticoli de agraţiarea condamnaţilor politici, după cum a fost pusă în vedere de Bánffy în Şimlĕu.

„*Pester Lloyd*“ aduce în legătură agraţiarea cu liniştea, care se pare a dominá acum. Agraţiarea însĕ nu se va estinde asupra *tuturor condamnaţilor politici*, ci numai asupra unora dintrĕ ei. Anume aceia, cari sunt mari agitatori nu vor fi agraţiaţi, ci numai aceia, cari oareşi-cum fără vina lor au ajuns în temniţă ca jertfe a seducerii din partea agitatorilor.

„*Magyar Hirlap*“ ḑice, că guvernul a înaintat deja propunerea de agraţiare. Aceasta s'ar fi făcut în urma unei *note* venite de la ministrul de esterne al *României*. În aceea se ḑiceá, că guvernul român face tot posibilul pentru liniştirea spiritelor, până ce însĕ temniţele sunt pline de Români, nu poate nimic. De aceea cereá, ca şi guvernul maghiar sĕ facă *ceva*. În urma acestei note s'ar fi hotărit guvernul maghiar a propune agraţiarea condamnaţilor politici.

„*Budapesti Hirlap*“ aduce agraţiarea în strînsă legătură cu întrevederea de la Ischl a suveranilor *Francisc Iosif* şi *Carol* al României.

Austro-Ungaria.

Revisuirea legei electorale. Comentând vorbirea lui Bánffy „*Pesti Napló*“ se esprimă şi asupra revisuirei legii electorale, ḑicênd:

„Despre curăţenia alegerilor se îngrigeşte juriul curiei, care face superfluă *revisuirea legii electorale*, adecă ne face sĕ putem încunjurá scormonirea acelei legi, pe care *se basează dinamica politică a supremaţiei noastre naţionale*, şi *de care a ne atinge ar însemnă sĕ dăm nisuinţelor centrifugale ale naţionalităţilor acel punct archimedic, din care se poată resturnă din ţiţini statul maghiar.* Nisuinţele acestea centrifugale astăḑi sunt în stadiul desarmării; flacăra agitaţiunilor a scăḑut şi pe întreagă linia mişcărei naţionalistice întimpinăm evidente semne de retragere, într'atâta cât Bánffy a şi pus în prospect agraţiarea *unor* agitatori naţionali, care are sĕ urmeze în curênd. Dar' aceste succese s'ar perde în curênd şi mişcarea îndată ar începe de nou cu putere mai mare, dacă cu mână neisteaţă ne-am apucá de revisuirea legii electorale.

Scrisori din Viena.

— De la corespondentul nostru particular. —

—, 8 Septembre n.

(Badeni şi nu Thun. — Adunări de ţerani. — Solidaritatea cehilor. — Congresul din Weinberg. — Dietele provinciale. — Alegerile comunale.)

Până când un interviewator al contelui Badeni îl face pe acesta sĕ-i declare, că n'ar şti nimica despre viitoarea sa presidenţă ministerială, şi un alt cavaler al condeiului cu siguritate voieşte a şti, că Monarchul din incidentul visitei Sale la manevrele din *Budweiss*, ar fi conferat asupra formării noului cabinet cu locoţiitoriul contele Thun, care erá de faţă, până atunci un deputat anonim al partidului stângei germane unite pledează în „N. Fr. Presse“ pentru perseveranţa partidului sĕu de a avê totdeauna în vedere unitatea statului şi delăturarea naţionalismului escesiv. Aşa dară capabilitatea de guvernare eventual posibilitatea unei coaliţiuni a moderaţilor n'ar avê sĕ sufere nimic. Multor alegĕtori, durere, le lipseşte receruta maturitate politică şi se ridică în contra ţinutei concesive a deputaţilor lor, pre cum nu de mult i-s'a întâmplat deputatului *Pichler*, care în urma acestei critice ce i-se făcuse pentru ţinuta sa în cestiunea-*Cilli*, a trebuit sĕ şi depună mandatul. O mare grijă a germanilor-liberali este de a face posibil, ca şi la apropiatele alegeri pentru dieta provincială din Bohemia sĕ facă pe duşmanii lor, pe cehi, sĕ simtă neajunsurile ce ar proveni din agitaţiunea *naţional-germană*. Ca cel puţin pe poporul de la ţeară sĕ-l poată aduná sub stindardul liberal, se vor ţinê încurênd în părţile nordice ale Bohemiei şease adunări de economi (ţerani), unde vor luá în programul de partid unele îndreptăţite cestiuni agrare.

La toată întâmplarea cehii sunt mai puţin solidari. Partidul poporal condus de *Stastny* se contrapune energic postulatului cehilor tineri în cestiunea votului universal, până când social-democraţii merg şi mai departe, ear' aşa numiţii omladinişti, a căror păşire a dat ansă stărei de asediu din Praga, urmăresc ţinte naţionale, de şi în câtva neclare, dar' de tot radicale. Cehii bĕtrâni încă nu voiesc sĕ-şi predeie fără opoziţie mandatele lor atacate, de şi în ultimul timp ei au conlucrat de cehii tineri au câştigat pentru sine massa poporului. Cel mai însemnat eveniment de pe terenul nisuinţelor de drept de stat al bohemilor este congresul representanţelor districtuale boheme ţinut în ḑiua sĕrbărilor de la *Sedan* în oraşul *Weinberg*. Au fost învitate toate representanţele districtuale ale Bohemiei, chiar şi cele germane. Dintrĕ aceste însĕ numai două s'au simţit îndemnate a-şi trimite representanţii, aşa, în cât congresul s'a constituit ca esclusiv cehic, la care au fost representate 109 districte prin 409 delegaţi.

Congresul şi-a vindicat şieşi chiămarea şi dreptul de a esprimá opinia publică a poporaţiunei şi a păşí astfeliu ca un important factor politic şi naţional, pre care s'ar putê edificá independenţa regatului bohem, când va veni timpul, ca coroana lui *Wenzel* sĕ fie pusă pe capul regelui bohem. În telegrama omagială trimisă monarchului congresiştii şi-au esprimat încrederea şi speranţa, că sub scutul şi domnia Majestăţii sale se va recâştigă pe deplin autonomia comunităţilor şi districtelor boheme, pre cum şi independenţa vechiului regat. Acest lucru nu apare nici de cum ca o resignare la idealele boheme.

Dieta provincială istriană, care a fost disolvată înainte de vreme şi pentru care nouele alegeri s'au făcut deja de mult, pe lângă toate luptele aprige electorale, arată acelaşi tablou ca şi mai 'nainte, anume 21 italieni în faţă cu 9 croaţi. Aceasta nu împedecă tulburarea patimelor naţionale din învecinata *Goriţa* şi *Gradişca*, unde asemenea stau faţă în faţă slavii cu italienii, cari în 16 Septembre vor avê sĕ-şi mĕsure puterile.

În *Craina* se va desfăşurá o luptă puternică între radicali şi conservativi.

Comitetul central electoral al polonilor din Galiţia ostică dă un apel, în care îndeamnă pe alegĕtori sĕ nu asculte de apostolii cari provoacă certe naţionale-sociale, ca procedura solidară observată până acuma în afară sĕ se poată continuá şi sĕ se poată câştigá dietei o putere legislativă mai mare, fiind-că ea este espresiunea voinţei ţerei în butul introducerei alegerilor directe numite inconstituţional alegeri pentru Reichsrath; deputaţii din *Galiţia* se consideră în parlamentul austriac totdeauna numai de o delegaţiune a dietei provinciale. Astfeliu dară posiţia specială a Galiţiei încă nu apare polonilor ca o autonomie îndestulitoare. Cum vor purcede oare rutenii în casul unei estinderi a aceleia, se poate cugetá.

Într'aceea terminul alegerilor comunale s'a ficsat, şi începênd cu 17 Septembre vor începe a merge la urnă cele trei corpuri electorale, mai întâiu al treilea, în care liberalii şi până acum au fost pus contracandidaţi în cercurile aparţinĕtoare antisemiţilor.

Prinţul Alois Lichtenstein aşteaptă de la eventuala învingere a antisemiţilor vienezi o înrîurire adâncă nu numai asupra Austriei întregi, ci asupra întregei Europe. Tocmai aşa de groaznic nu va fi lucrul.

Străinătate.

Programul lui Zankov şi Rusia. (P e t e r s b u r g, 10 Septembre.) Apelul-program al lui *Zankov* a produs în presa rusească discuţiune animată. Cele mai multe ḑiare ruseşti în esenţă aproabă propunerile lui Zancov, dar' nu vreau nici sĕ audă de renoirea conecsiunilor diplomatice între Rusia şi Bulgaria. „Moskovskija Vjedemosti“ înt'un articol — după cum se pare, inspirat — ḑice următoarele: „Aflăm de corect programul lui Zancov, dar' avem îndoieli, că Rusia ar fi aplecată sĕ-şi trimită representant diplomatic în Bulgaria. Chiămarea sobraniei ar fi sĕ fie în prima linie: sĕ restitue în deplina lui vigoare §-ul 38 al constituţiunei, căci până când aceasta nu se întêmplă, Rusia nu poate crede în sentimentele ruso-file ale bulgarilor. Rusia speră, că *prinţul Ferdinand de Coburg* va înţelege 'n urmă, că prinţul Boriş are se aparţină religiunei ortodoxe. Dacă aceasta nu sĕ va întêmpla, are sĕ se departeze din Bulgaria. Din aceasta causă *nu poate fi* acum *nici vorbă* despre aceea, că *Rusia sĕ între earăşi în legături diplomatice cu Bulgaria.*“

Congresul lucrătorilor — pentru pacea universală. (R o m i l l y, 11 Septembre.) Congresul francez al lucrătorilor a votat un project de resoluţiune, în care se accentuează susţinerea păcei şi se îndrumă deputaţii socialisti, ca în parlament sĕ-şi ridice vocea pentru-ca timpul de serviciu în armatele europene sĕ se reducă prin învoieli internaţionale.

Oficeri deţinuţi. (S o f i a, 11 Septembre.) Oficerii reservisti cari au luat parte la espediţiunea macedoneană sunt deţinuţi la poliţie, unde li-s'a dat încunoştinţarea, că în casul când în decurs de trei ḑile nu-şi vor aflá ocupaţiune în Sofia, vor fi deportaţi în provincia.

Cancelarul Germaniei in Rusia. (P e t e r s b u r g, 11 Septembre.) Cancelarul german, principele *Hohenlohe* a sosit aici fiind întimpinat la gară de ambasadorul german principele *Radolin*, consulul bavarez br. *Gasser*, şi de personalul ambasadei germane. — Seara s'a dat la ambasadorul Radolin banchet, la care a participat şi ministrul de esterne al Rusiei, principele *Lobanov*, apoi consilieriul intim Şişchin, ministrul Durnovo, marşalul de curte contele Beckendorf, principele Lichtenstein, ambasadorii Lasalles şi Hussein paşa, personalul ambasadei germane şi consulul bavarez.

Botezul lui Boriş. (S o f i a, 11 Septembre.) În sferele zancoviste mulţi se alătură părerei metropolitului *Clement*, că *botezul prinţului Boriş nu dă nici o garanţă, că ţarul va recunoaşte pe Ferdinand.* Din alte părţi însĕ se susţine, că în Petersburg i-s'ar fi dat lui Clement sfatul sĕ recomande principelui renunţarea, dacă doreşte să aibă spriginul Rusiei.

Corespondenţă.

Ramna (Rafna), la 5 Septembre n.

Reuniunea învĕţătorilor rom. gr. cat.

(Continuare.)

Presidiul comunică adunării, că s'au insinuat de membri fundatori ai reuniunei: M. O. D. Mihaiu Gianu, protopop în Bogşa, On. Domn Ioachim Frenţ, paroch în Reşiţa şi O. D. Georgiu Morariu, paroch în Izgar, şi propune adunării, ca sĕ-i primiască de atari.

---

ci şi frumseţa sufletului sĕu faceá aceste progrese repeḑi şi vĕḑute. Un semn evident pentru aceia cari cunosc voinţa lui Dumneḑeu. El face ca floarea sĕ se coacă înainte de a o culege.

Seara am părăsit'o, fiind convins, că nu voiu mai vedê-o şi că douĕ-trei ḑile de suferinţă şi iubire vor îndeplini misteriul pregătirei sale. Îndată ce am ajuns la Paris, am avut ideiă de a-i trimite, ca un ultim adio un frumos crucifix, pre care în momentele sale ultime sĕ'l ţină în mână şi sĕ'l poată atinge în momentul agoniei de buzele sale murinde. Eu voiam ceva, ce ar putê satisface şi pietăţei sale şi acelui gust estetic pre care ea nici când nu l'a părăsit. Cu mare greutate am aflat ceea-ce doriam. Am cercat în mai multe prăvălii. Unii 'mi propuseră de a mi'l face în câteva ḑile. Nu, nu, ḑiceam eu, mie-'mi trebue pentru copil muribund. Ochii mei erau scăldaţi în lacrimi, comercianţii însĕ priveau mirându-se. Am luat unul şi încă în aceeaşi ḑi l'am trimis însoţit de o mică epistolă, în care am vĕrsat ultimile picături ale inimei mele. Totdeauna am creḑut, că această inspiraţie a venit de la Dumneḑeu, nu numai din causa luminei ce mĕ cuprinsese, ci şi pentru efectele minunate ce avuse, am fost silit sĕ cred aceasta. Primind crucifixul, ea nu l'a mai lăsat din mână. Toată ḑiua il ţinea în mânile sale, noaptea il puneá lângă capul sĕu, ear' în crisele morbului sĕu ea 'l sĕrută de mii şi mii de ori. Eu am vĕḑut'o cum în agonia sa, ea 'l strîngeá la inimă şi moartea care-i despărţise sufletul de corp nu putù sĕ se scoată din acest tesaur atât de preţios.

Adunarea generală cu multămită și între urări de „Sĕ trăească“ proclamă de membri fundatori ai reuniunei pe sus-menționații domni, însărcinând presidiul a notifică M. O. Domni primirea și înregistrarea lor între membrii fundatori ai reuniunei.

Ar mai fi trebuit sĕ vină la rĕnd „Pucioasa“, lecțiune practică din istoria naturală pentru beniul III, prelucrată de I. Birou, învĕțătoriu în Ticvaniul-mare, însĕ fiind dînsul împedecat de a participă la adunare, acest punct a rĕmas nerealisat.

Cu aceasta, fiind toate objectele pentru ședința primă resolvite, președintele ridică ședința la $11^1/_2$ oare p. m., anunțând ședința II pe 3 oare p. m.

Aci nu pot întrelăsă spre a nu înregistrá o împregiurare, care ni-a umplut inimile de bucurie, vĕdĕnd cum dl președinte — în zelul și însuflețirea sa pentru binele reuniunei, dorind a o ridică la o stare înfloritoare — însuși s'a pus în fruntea comisiunei însărcinate cu incassarea tacselor și cu conspectul în mână, chiamă pe membri unul câte unul la sine și îi sfătue sĕ plătiască tacsele, căci numai așa va fi asigurată esistința reuniunei. Resultatul apoi a fost preste așteptare

A urmat apoi un banchet în sala de vară a berăriei din loc, la care au participat aproape 40—50 de persoane și la care s'au ridicat mai multe toaste. Primul toastant a fost m. on. dl președinte, care a toastat pentru Dscelența sa metropolitul V. Mihályi, întemeietoriul și protectorul reuniunei, pentru Ilustritatea sa A. Liviu, fostul președinte al reuniunei și în fine pentru rever. dl canonic și vicariu general P. Pop, actualul conducĕtoriu al diecesei Lugoșiului; dl protopop al Bocșei, M. Gianu, a toastat pentru reuniune și președintele ei, dl protopop al Vermeșului I. Vulcan, pentru reuniune, pe care foarte bine o aseamĕnă cu un stup, colegul A. Neda pentru membrii fundatori ai reuniunei, subscrisul pentru ambii dni protopopi, la care apoi imediat rĕspunde simpaticul domn prot. M. Gianu, amic nefățărit al învĕțătorilor, intonând într'altele, că pentru ca toate afacerile unei comune bisericești sĕ meargă înainte, sĕ prospereze, e necesar, ca preoții sĕ caute cu ori-și-ce preț a câștigă simpatia învĕțătorilor, căci numai așa vor pută sĕ-și împliniască agendele lor bisericești și școlare după cum se cuvine, care rĕspuns a făcut o deosebită impresiune plăcută.

A mai toastat apoi președintele pentru damele presente la banchet și pentru colegul Marcu, dl I. Pascu pentru oficiile administrative, bisericești și școlare, și în fine se scoală și colegul I. Marcu, care cu cunoscuta-i oratorie toastează pentru d. președinte și pentru dame, dicĕnd într'altele: că a fi o adunare învĕțătorească în Bocșa și a nu luá parte Marcu la ea, atâta ar însemná, cât a fi în Roma și a nu vedĕ — pe Papa. — În decursul banchetului s'au espedat trei telegrame: Escelenței Sale Metropolitului, Ilustr. Sale A. Liviu, fost președinte al reuniunei și Rever. Domn P. Pop, vicariu genal în Lugoș. Decurgerea banchetului, care a durat aproape 2 oare, a fost foartă vială.

Ședința II. s'a deschis la $3^1/_2$ p. m. În aceasta ședință mai întâiu diversele comisiuni își dau seamă despre resultatul activităţii lor și, după ce esprimă multămită funcționarilor reuniunei pentru zelul lor, propun a li-se dá absolutoriu.

După cetirea rapoartelor a diferitelor comisiuni, adunarea deliberează asupra mai multor cause, ear' după aceea I. Văideanu și A. Neda își cetesc disertațiunile lor: „Despre pomărit“ și „Desvoltarea și originea învĕțămĕntului intuitiv“.

Ambele disertațiuni, lucrate cu multă diligință, au fost ascultate cu mult interes și atențiune, semn învederat, că adunarea a fost multămită cu ele.

Anul viitoriu adunarea se va ținĕ în Timisoara, la terminul care îl va defige comitetul.

La propuneri: Dl P. Munteanu propune, ca la jubileul, resp. la festivitățile jubileului de 25 ani al reuniunei-soră a învĕțătorilor rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului, reuniunea noastră sĕ fie representată prin o deputațiune de 3 membri, aleși din sinul reuniunei noastre; ceea-ce adunarea în principiu și primește.

Se dă cetire după acestea epistolei dlui învĕțătoriu I. Vuia, în care face un călduros apel către adunare, pentru ca aceasta sĕ-i tindă sprijinul sĕu spiritual și material întru realisarea scopului sublim ce și-l'a propus: de a scoate la lumină „Istoria școalelor noastre românești“.

Adunarea, — avĕnd în vedere, că partea cea mai mare a reuniunei o formează restanța de tacse pe la membri; avĕnd în vedere mai departe, că fondul reuniunei în bani gata e foarte micuț, în cât din causa aceasta și din causa stării prescrise a cassei reuniunei, adunarea nici pentru acoperirea celor mai neîncunjurabile lipse ale reuniunei nu poate prelimină mai nimica, — cu regret se vede necesitată a enunță, că deocamdată și între împregiurări ca cele actuale, îi este imposibil a satisface după merit acelui călduros apel. Adunarea generală însĕ pune în prospect zelosului d. învĕțătoriu I. Vuia și'l încredințează, că, dacă starea cassei reuniunei se va îmbunătăți, numai de cât dînsa își va ținĕ de o sântă datorință a sa, a-i votá un ajutoriu material demn de măreața întreprindere a DSale. Ce se ține de sprijinul spiritual, președintele provoacă pe toți membrii și le leagă de inimă a comunică și serví zelosului și activului d. învĕțătoriu fie-care cu date de acelea, de cari dispune, ori că poate câștigă de undeva.

Fiind objectele din program toate resolvite, presidiul multămește membrilor pentru ostenelele puse în resolvirea scopului reuniunei, învitându-i, ca și în viitoriu sĕ lucre din resputeri la realisarea sublimului scop al scumpei noastre reuniuni.

Cu acestea apoi s'a terminat și ultima ședință a adunării din acest an.

Aceasta ar fi activitatea pe scurt a adunărei noastre din acest an; dacă o vom compară cu cele trecute, cu bucurie trebue sĕ constat un progres însemnat: desbaterile preste tot au decurs cu demnitate și serios, ba pot dice liniștit: în mod adevĕrat parlamentar și cu gravitate scrupuloasă; apoi cu mult mai mult zel și interesare am vĕdut acuma, de cât în trecut, dovadă disertațiunile (3 la numĕr), apoi lecțiunile practice (2) elaborate pentru adunarea din acest an, etc. Dacă tot așa va merge, e de sperat, că aceasta reuniune — de și acuma tineră și așa dicĕnd: abia în fașie — pre lângă voia ei tare de a lucrá, mâne-poimâne în activitatea sa va ajunge pe surorile ei mai de mult înființate, și va ținĕ pas cu ele.

Din încheiere îmi țin de datorință a esprimă fraților bogșeni și pe aceasta cale multămita cea mai ferbinte pentru afabila primire a învĕțătorilor, dându-ne dînșii cortel și în cele mai multe locuri întreținere gratuită pe întreaga durată a adunărei.

Iosif Micleu
învĕțătoriu și II notariu al reuniunei.

Cronică.

Timișoara, 12 Septembre n.

Noul edificiu gimnasial din Blasiu, după-cum aflăm în „*Unirea*“ s'a inaugurat Duminecă după Sta liturgie. La sfințirea edificiului a fost de față corpul profesoral, tinerimea studioasă și mai mulți domni străini, cari și-au adus fiii și ficele lor la școalele din *Blașiu*. Prelegerile s'au început în salele cele noue, cari sunt luminoase și spațioase. De și edificiul, care a costat la 44,000 fl., e terminat, totuși colecta pentru el și acum e bine-venită și chiar dorită, căci fondul, din care se susține gimnasiul, e peste mĕsură îngreunat.

O mare mișelie. Cetim în „*Gazeta Bucovinei*“: „În comuna Calinesci de lângă Suceava s'au făcut la 11 August a. c. o vînătoare cu haitaș. Dar' fiind Duminecă, nici un om din sat nu a eșit sĕ hăitească. Atunci sergentul de gendarmi Iosif Meglicz a silit pe o parte de oameni din biserica Calinescilor lui Ienachi, tocmai pe timpul s. liturghii, sĕ meargă a fi hĕitași, amenințându-i cu pedepsele cele mai aspre din partea c. r. căpităníi din Suceava, dacă nu vor urmá ordinului sĕu. El se provocă la un ordin scrisual din partea c. r. căpitănii care s'ar fi aflând la primăria comunală, și interpretá admonițiunile sale spuind, că afară de preot, dăscal și palimari nu e nevoe sĕ mai fie cineva în biserică. Atragem atențiunea Pr. Ven. Consistoriu.“ — Eată resultatul „vederilor strîmte“ ale cuvioșilor și înaltpreacuvioșilor domni de la consistoriul metropolitan din Cernăuți: Autoritatea bisericei și simțul religios călcat în picioare și profanat. De cine? De un *gendarm!* și ce e mai mult în *Bucovina*.

Necrolog. Cu inima înfrântă de durere se anunță, că învĕțătoriul emerit Georgiu Surescu, în urma unui morb grav, Vineri, în 25 August v. și-a dat nobilul suflet în mânile creatorului. Remășițele pămĕntești ale defunctului au fost puse la odihnă eternă în cimiteriul gr. ort. român din Parța, Duminecă în 27 August v. Serviciul funebral a fost sĕvĕrșit de preoții: Nicolae Groza, Georgiu Lupșa și Constantin Ioanovici, asistați de învĕțătorii: Avram Blașiu și Petru Jurma. La finea actului funebral preotul Nicolae Groza rostí o cuvĕntare panegirică, prin carea stoarse lacrămi din ochii mulțimei adunată la aceasta înmormĕntare. — Pe reposatul îl deplâng: Iuliana n. Nedelco, ca soție, Iuliana măr. Micluța cu soțul Nicolae Micluța ca fiică și resp. ginere cu fiica lor Victoria, și George Petco, ca nepot. Fie-i țĕrina usoară și memoria eternă.

Jidanii la Ierusalim. Perciunaților le merge tare rĕu în Ierusalim. După cum cetim în foile maghiare, rabinerul din Nyiregyháza a primit o depeșă de la Ierusalim, în care i-se cere ajutoriu urgent pentru două sute de jidani peritori de foame. Adecă jidanii palestineni se adresează către jidanii ungureni sĕ-i ajute căci au de unde. Apoi se mai dică cineva, că Ungaria nu e pămĕntul făgăduinței — pentru jidani.

Ciocnire de vapoare. Se telegrafează din *Antwerpen*, că vaporul norvegian *Xenia*, ce mergeá din Bergen spre Antwerpen lângă Vlissingen, s'a ciocnit cu vaporul spaniol *Manila*. *Xenia* s'a despicat în două. Un călăuz belgian, care conduceá vaporul *Xenia*, căpitanul vaporului, cu doi copii ai sĕi și trei mateloți, — s'au înnecat. Ceialalți au fost scăpați de personalul de pe *Manila*

Biserică și școală.

Convocare. P. T. Domni membrii ai Reuniunei învĕțătorilor rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului, aparținĕtori despărțĕmĕntului Bocșei, se convoacă și pe aceasta cale la adunarea despărțĕmĕntului ținĕndă în Bocșa-montană la 2/14 Septembre a. c. la 10 oare în localitatea școalei gr. or., și sunt poftiți a luá parte în numĕr complet.

Bocșa-montană, 27 August v. 1895.

Ioan Marcu,
președintele desp. Bocșa.

Din societăți.

Convocare. Adunarea generală din acest an a *reuniunei învĕțătorilor români gr. or.* de la școalele confesionale din diecesa *Caransebeșului,* carea este deodată și adunarea iubilară de 25 ani a reuniunei, conform §-lui 17 din statute și a decisiunei luate în ședința comitetului ținută la 1 August n. se convoacă în orașul Caransebeș pe dilele 22 și 23 Septembre n.

La aceasta adunare se învită cu tot respectul:

a) P. T. domnii membri fundatori, ordinari, ajutători și onorari ai reuniunei.

b) P. T. reuniuni învĕțătorești române din Ungaria și Transilvania.

c) P. T. institute teologice și pedagogice române din Ungaria și Transilvania.

d) P. T. direcțiuni ale gimnasiilor române.

e) Venerabilele consistorii române.

f) Toți iubitorii de înaintarea școalelor și a învĕțămĕntului poporului nostru român

Programul adunării: Duminecă în 10/22 Septembre înainte de ameadi: 1. La 9 oare dimineața toți membrii și participanții se întrunesc în biserica catedrală din Caransebeșiu și asistă la sânta liturgie împreunată cu chiămarea spiritului sânt.

2. După liturgie întrunire în localitatea destinată pentru ținerea adunării și esmiterea unei deputațiuni, ca sĕ învite la adunare pe P. S. Sa domnul episcop, protectorul reuniunii.

3. Deschiderea adunării prin președintele reuniunii.

4. Raportul general al comitetului despre întreaga vieață și stare a reuniunei de la înființarea ei până în diua de adi.

5. Raportul cassariului cu projectul de budget pe anul 1895/6.

6. Raportul bibliotecariului.

7. Alegerea comisiunilor pentru censurarea rapoartelor de sub punctul 4, 5, 6, a unei comisiuni pentru înscrierea de membri și a unei comisiuni speciale.

După ameadi: La 4 oare cetirea operatelor incurse pentru almanachul Reuniunii.

Luni în 11/23 Septembre înainte de ameadi: 8. La 9 oare dimineața părăstas pentru Episcopul de pie memorie și fundatorul Reuniunii Ioan Popasu și Constantin Diaconoviciu-Loga, în biserica s. Ioan din cimiteriu.

9. La 10 oare inaugurarea monumentului lui Constantin Diaconoviciu-Loga.

După ameadi: 10. Rapoartele comisiunilor.

11. Defigerea locului pentru adunarea generală viitoare.

12. Propuneri din partea membrilor.

13. Alegerea biroului și a comitetului pe a. 1895/96.

14. Alegerea comisiunii pentru autenticarea procesului verbal.

16. Închiderea adunării.

Bocșa-Montană în 1/13 August.

Ioan Ionașiu, m. p. preș. Reuniunii. — *Ioan Marcu*, m. p. not. gen. al Reun.

Posta Redacțiunei.

P. T. în B. Pentru câte godie ai trimis, îți mulțămim. Au sosit baș la vreme. Vecem e gata! Salut!

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus de la 12 fl. la 10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sĕ fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărê și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea invităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl.	10·—
„ semestral	„	5·—
„ treilunar	„	2·50
„ lunar	„	0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă	Frci	37·—
„ semestral	„	18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului

„Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 10 Septembre 1895.

Datoria de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123 50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	123.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „		110.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. . . .	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122 —
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . .	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu!	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	211.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 10 Septembre 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, venturat per 100 chil.		6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.		5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . în bani per 100 kgr.	6.69	și	6.71
Grâu la Mart.-Apr. „ „ „ „ „	7.05	și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu . „ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.06	și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu „ „ „ „ „	6.13	și	5.15
Porumb Iul.-Aug. . „ „ „ „ „	5.07	și	5.09
Porumb Aug.-Sept. „ „ „ „ „	5.08	și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.87	și	5.89
Ovĕs la Mart.-April „ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. . „ „ „ „ „	9.45	și	9.50

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Somênță de trifoiu luțernă ung. nouă	52.—	56.—
Somênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 10 Septembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănațan vechiu	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr.	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Bursa din Bucuresci 29 Aug. (10. Sept.) 1895.

Efecte	Dobênda	Scadența cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101½
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil.	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.)	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de orașe			
Obl. ale com. Bucureșci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăți			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureșci	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „	5%	Ian. Iuliu	85½
„ „ „ Iași	5%	Ian. Iuliu	77½
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

Actiuni	Ultim. divid.	Valoarea nominală	
Banca naț. a Rom.	86	500	1570
Soc. de asig. Dacia-Rom	35	200	130
„ „ „ Națională	36	200	375
„ „ „ Patria	—	100	395
„ rom. de construcțiuni	15	200	105
„ de basalt	30	250	117
„ pentru fabr. hârtiei	—	100	—

Monete	Oferite cu bani gata	Schimb	Cursul
Napoleonul	—	Londra . . cek	25.27
Galbênul austriac	—	„ . 3 luni	25.12
Coroana germ. (marca)	—	Paris . . . cek	100.20
Lira sterlină	—	„ . . 3 luni	99.70
Lira otomană	—	Francia . cek	—
Imperialul rusesc	—	„ . 3 luni	—
Florinul austr. de hârtie	—	Viena . . cek	203.¼
Rubla de hârtie	—	„ . 3 luni	201.½
Aur contra argint (agiul)	0%	„ nap. (scurt)	
		Berlin . . . cek	12..
		„ . . 3 luni	1 2
		Germania . cek	
		„ 3 luni	
		Amsterd. 3 luni	—
		Petersb. . 3 luni	—
		Belgia . . 3 luni	99.60
		„ (scurt)	—
		Elveția . 3 luni	—
		Italia . . 3 luni	—

Cereale	Greutatea în libre	Oferite hectolitrul
Grâu	60	7.75
Porumb	60	5.—
Secară	—	—
Ovĕs	—	—
Orz	—	—
Rapiță	—	—
Fasole	—	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.